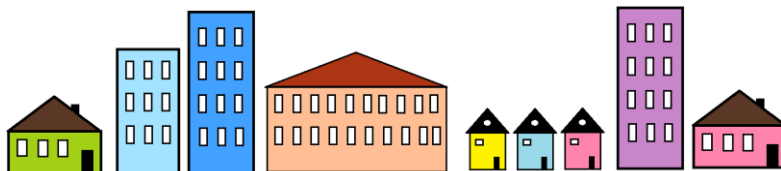

När ett barn flyttar

Arbetsmaterial för flytt från jourhem till stadigvarande familjehem.

Materialet vänder sig till barnets socialsekreterare, familjehemssekreterare, jourhem och familjehem.

När ett barn ska flytta...

Syftet med detta stödmaterial är att förtydliga den viktiga betydelsen det har för barnet med en positiv in- och utskolning. Vi har en förhoppning om att detta material ska tydliggöra *vad* en inskolning kan innehålla, *hur* den kan gå till och *varför* vi gör som vi gör utifrån barnets bästa. Stödmaterialiet kan kompletteras med "Checklista för in-och utskolning".

När ett barn ska flytta ifrån ett jourhem till ett stadigvarande familjehem är det en process som kan vara både spännande och svår. De vuxna som finns runt barnet behöver vara extra noga med att förmedla trygghet och lugn i en situation som kan präglas av en del oro för barnet.

Exempel på frågor för jourhemmet att reflektera över med familjehemssekreterare:

- *Hur ska jag kunna förmedla en positiv bild av det nya familjehemmet till barnet?*
- *Vilken oro har vi inför framtiden? Hur kan den påverka barnet?*
- *Hur ska jag prata med mina egna barn om vad som ska hända nu?*

Exempel på frågor för familjehemmet att reflektera över med familjehemssekreterare:

- *Vilken bild ska vi förmedla av oss själva till barnet?*
- *Hur förbereder vi våra egna barn på vad som ska hända nu?*
- *Vilken oro har vi inför framtiden? Hur kan den påverka barnen i vår familj?*

Göteborgs
Stad

Hur lång tid en inskolningsprocess som beskrivits ovan tar är olika från barn till barn. Det påverkas av bland annat barnets ålder, temperament och personlighetsdrag, hur länge barnet bott i jourhem och barnets erfarenhet av antal flyttar och uppbrott. Det är därför viktigt att göra en tydlig inskolningsplan utifrån varje enskilt barns behov.

Lyhördheten för barnets signaler bör genomsyra in- och utskolningsprocessen för att barnet ska känna sig så sedd och delaktig som möjligt.

För snabba inskolningsprocesser har ett tydligt samband med barnets upplevelse av en icke sammanhållen självbild och identitet. Våga vara i sorg, starka känslor och reaktioner – de är inte farliga, det farliga är att försöka planera bort dem.

Steg 1 - Förberedelse

Syftet med steg 1 är att skapa kontakter mellan jourhem, familjehem och professionella, förmedla och hjälpa barnet att förstå att hen ska flytta samt att jourhemmet skapar positiva förväntningar på att barnet är välkommet och efterlängtat i sitt familjehem.

Inledningsvis hålls ett professionellt möte mellan socialsekreterare och familjehemssekreterare i syfte att utbyta information och förbereda inskolningsprocessen. Därefter träffas jourhemmet och familjehemmet, antingen på socialkontoret eller via länk. Under mötet kommer familjehemssekreterare att stämma av inskolningsplaneringen med jourhemmet och det nya familjehemmet. För att tydliggöra planeringen kan "Checklista för in- och utskolning" lämnas ut.

Jourhemmet berättar om barnet. Hur har det fungerat i familjen sedan barnet kom? Hur har kontakten sett ut med barnets nätverk? Finns det något som barnet tycker mycket om? Vilken utrustning har barnet med sig vid flytt, vad kan familjehemmet behöva ordna med?

Familjehemmet berättar om sig själva och har möjlighet att ställa frågor till jourhemmet. Berätta hur er familj ser ut, vilka bor hemma hos er? Hur bor ni? Har ni husdjur? Vad tycker ni om att göra som familj?

Om möjlighet finns kan ett möte hållas på socialkontoret mellan vårdnadshavare, socialsekreterare, familjehem samt familjehemssekreterare. Syftet är att informera vårdnadshavare om familjehemmet samt erbjuda

Göteborgs
Stad

vårdnadshavarna att berätta om barnet till familjehemmet vilket kan underlätta för framtida samarbete.

Efter den första träffen får barnet information från socialsekreterare om att hen ska flytta. Jourhemmet deltar vid mötet för att hjälpa barnet att förstå informationen och vidare stötta barnet i förberedelserna. Jourhemmet berättar om den nya familjen och hur de ser fram emot att träffa barnet. För att det ska bli tryggt för barnet är det viktigt att barnet får en positiv bild. Jourhemmets viktigaste uppgift är att förmedla trygghet i att det blir bra för barnet i det nya hemmet.

Det nya familjehemmet pratar nu med de hemmavarande barnen om sådana finns. Familjehemmet berättar vem som kommer att flytta hem till dem, när det ska ske och att de hemmavarande barnen kommer att träffa barnet innan. Om de hemmavarande barnen har frågor eller oro så finns familjehemssekreteraren tillgänglig för att kunna besvara dessa.

Reflektioner/frågor att ta upp med min familjehemssekreterare

Steg 2 – Lära känna

Syftet med steg 2 är att successivt lära känna varandra, vänja sig vid varandra och vänja sig vid tanken på flytt. Jourhemmet finns nära tillgängligt för barnet för att kunna benämna och bekräfta känslor och uttryck under processen.

Familjehemmet träffar barnet hemma hos jourhemmet. Det är viktigt att den första träffen blir på en trygg plats för barnet. Inga andra barn från familjehem eller jourhem bör vara med och de professionella som deltar är socialsekreterare och familjehemssekreterare.

Familjehemmet tar med sig bilder på sitt hem, barnets nya rum och på andra familjemedlemmar eller husdjur. Det är bra att förbereda barnet på hur det kommer bli när barnet flyttar hem till familjehemmet. Bilderna kan sedan lämnas till jourhemmet som kan använda dessa i samtal med barnet under inskolningsprocessen.

Under den första träffen får familjehemmet möjlighet att se hur barnet fungerar i jourhemmet, ta del av rutiner och möta de personer som är trygga för barnet. Även om rutiner ser annorlunda ut i familjehemmet, är det bra att känna till vad som fungerat bra i jourhemmet och till en början försöka efterlikna detta. Det barnet känner igen känns också tryggt.

Familjehemmet kan besöka jourhemmet 1-2 gånger under detta steg, och det är bra om dessa besök sker på olika tider så att familjehemmet kan vara med under olika delar av dagen. Det är bra att få information om matsituationer, vila, läggning, lek med mera. Jourhemmet förbereder barnets rutiner i skrift för familjehemmet att ta med sig.

Göteborgs
Stad

Det bör göras en bedömning i varje ärende huruvida det är möjligt att pausa det fysiska umgänget mellan barn och vårdnadshavare under inskolningsperioden. Umgänget kan försvåra barnets möjligheter att skapa relation till sitt familjehem. Det finns andra sätt att inkludera vårdnadshavare i hur barnet har det under inskolningen, till exempel att socialsekreteraren ringer och berättar om vad barnet tyckte om sitt nya rum och andra reaktioner hos barnet.

**Reflektioner/frågor att ta upp med min
familjehemssekreterare:**

Steg 3 - Inskolning

Syftet med steg 3 är att stärka barnets upplevelse av att bli "hållen" av sin anknytningsperson under inskolningen genom att jourhemmet är den som återkommande hämtar barnet efter besöken i familjehemmet. Detta är viktigt för att skapa så positiva förutsättningar som möjligt i de nya relationerna till familjehemmet.

Jourhemmet och barnet besöker familjehemmet.

Inför besöket är det bra att förbereda barnet på att "nu ska vi åka hem till ditt nya familjehem som hälsade på dig".

Jourhemmet bör vara uppmärksam på vilka signaler de sänder ut om det nya familjehemmet. Att ett barn flyttar kan kännas svårt för den vuxna och jourhemmet kan vända sig till sin familjehemssekreterare för handledning kring detta.

Jourhemmet är en trygg vuxen för barnet och det är viktigt att förmedla att det kommer bli bra i den nya familjen.

Familjehemmet visar barnet sitt hem och barnets nya rum.

Det är bra om jourhemmet kan ta ett steg tillbaka och låta familjehemmet leka och samtala med barnet. Dessa besök är viktiga för att barnet ska bli bekant med den nya miljön för att övergången ska bli så trygg som möjligt. Inledningsvis bör inga andra barn delta. De kan istället hälsa på barnet i slutet av besöket.

Jourhemmet besöker familjehemmet 2-4 gånger i detta steg.

Det är viktigt att majoriteten av tiden under inskolning är i det nya hemmet, så att den nya miljön blir trygg och bekant för barnet. Vid det första besöket kan jourhemmet vara med hela tiden. Vid det andra besöket är det bra om det nya

Göteborgs
Stad

familjehemmet och barnet får en stund ensamma. Vid det tredje tillfället kan barnet och den nya familjen spendera en halv eller hel dag tillsammans. Utifrån barnets ålder och mognad kan det också vara bra om barnet får sova över en gång innan det är dags för flytt. Efter varje besök kommer jourhemmet och hämtar barnet för att minska eventuell upplevelse av att bli lämnad.

**Reflektioner/frågor att ta upp med min
familjehemssekreterare:**

Steg 4 - Inflytt

Syftet med steg fyra är att hjälpa barnet att landa i sitt nya hem och nya miljö, med sina nya omsorgspersoner.

Nu är det dags för barnet att flytta. Familjehemmet är nu bekanta personer för barnet. Inför flytten är det viktigt att socialsekreteraren förbereder barnet och berättar när flytten ska ske. Jourhemmet pratar med barnet om tiden som barnet har bott hos dem och förbereder om det är något de vill skicka med barnen. För många barn är det mycket hjälpsamt att få med bilder på hur tiden varit i jourfamiljen, vilka som har bott där tillsammans med barnen och vad de har gjort tillsammans.

Jourhemmet förstärker positiva intryck ifrån inskolningen, det kan vara att prata om hur fint det är i det nya rummet, hur roligt det varit när barnet lekt med det nya familjehemmet, att det blir kul med de nya husdjuren osv. Jourhemmet visar bilderna som familjehemmet har lämnat och pratar om hur det kommer att vara i det nya hemmet.

Om möjligt hämtar familjehemmet och socialsekreteraren barnet hos jourfamiljen i början av veckan om inte annat är överenskommet. Det finns ett symboliskt värde i att barnet *hämtas* till sitt nya sammanhang, i stället för att *lämnas bort*. Det är vanligt att barn till en början kan sakna jourhemmet och det kan vara hjälpsamt för familjehemmet att kunna kontakta jourhemmet vid frågor. Familjehemmet försöker att trygga barnet. De kan alltid vända sig till sin familjehemssekreterare för råd och stöd. Det kan vara hjälpsamt med mer handledning i början av en placering. Även barnet kan behöva få möjlighet att hålla kvar viss

Göteborgs
Stad

kontakt med jourhemmet, på vilket sätt och hur länge är en bedömningsfråga.

Dagen efter flytten kontaktar familjehemssekreteraren familjehemmet för att följa upp hur första dygnet för barnet sett ut. Familjehemssekreterare informerar därefter socialsekreterare vilka ev. känslouttryck och behov som framkommit hos barnet. Socialsekreterare och familjehemssekreterare besöker barnet i familjehemmet ca 1 vecka efter inflytt.

Socialsekreterare informerar vårdnadshavare om hur barnet haft det första tiden i familjehemmet i syfte att göra vårdnadshavare delaktiga och lugna under en period då umgänget har varit pausat.

**Reflektioner/frågor att ta upp med min
familjehemssekreterare:**

Konkreta tips och trix under inskolning:

- Använd gärna tejping i samtal med barnet.
- Jourhem skickar med fotoalbum till familjehem kring tiden barnet varit hos dem.
- Barnet får med örngott/påslakan/gosedjur från jourhem till familjehem.
- Boktips; "Var är Siggas hemma?" "Pricken" "En liten handbok om anknytning och trauma"

Avslutande ord

Det här materialet är utarbetat och sammanställt av en arbetsgrupp med representanter från Göteborg Stads Familjehemsenheter. Materialet har gått på remiss till arbetsledning, socialsekreterare på Barn och Unga samt barnsekreterare på Placeringsenheterna. Arbetsgruppen har hämtat inspiration från:

- Samtal med psykolog Ulla Bergbom på Psykologenheten
- Material från Rädda Barnen ("Ett bra avslut gör skillnad" och "Siggas hemma".)
- Material från Elisabeth Björk, familjehemskonsulent/bitr enhetschef Birkahemmet